

Проблеми державного регулювання діяльності міжнародного співробітництва у боротьбі з організованою злочинністю

Поплавський Андрій, Міжрегіональна Академія управління персоналом

У статті розглянуто основні проблеми становлення міжнародної співпраці по боротьбі з організованою злочинністю в Україні. Проаналізовано стан законодавчої бази, позитивну та негативну динаміку впровадження проголошених в державі реформ та механізмів державного регулювання діяльності боротьби з організованою злочинністю та дотримання міжнародних домовленостей. Акцентовано увагу на тому, який шлях пройшла Україна як незалежна держава під час міжнародного співробітництва у боротьбі з організованою злочинністю. Окрему увагу приділено діяльності Міністерства внутрішніх справ України як виконавчого органу, уповноваженого на міжнародну співпрацю у боротьбі з організованими злочинними угрупованнями.

Розглянувши проблеми діяльності України щодо міжнародного співробітництва у боротьбі з організованою злочинністю, дійдемо висновку, що попри те, що дана діяльність є корисною і активно підтримується країнами світу, однак існує ряд проблем, які заважають плідній співпраці між країнами, серед яких: проблема відмінностей в кримінальних законодавствах держав-учасниць, проблема зовнішньополітичного характеру, проблема економічного характеру, внутрішньополітична ситуація в державі, корупційність Урядів держав, відсутність єдиного міжнародного координуючого органу.

Прийдемо до висновку, що у сучасних умовах розвитку України Міністерство внутрішніх справ України вийшло на новий рівень вивчення та застосування досвіду інших держав у сфері боротьби з організованою злочинністю, проводить та залучається до спільних операцій, налагоджує обмін інформацією. На думку більшості науковців такий активний рух у бік міжнародного співробітництва Україна почала здійснювати з 2010 року, а працівники внутрішніх справ України зарекомендували себе як високопрофесійні фахівці на міжнародній арені. Кількість укладених міжнародних угод свідчить про посилення міжнародного співробітництва з боку України у сфері протидії з організованою злочинністю та корупцією, боротьбу з криміналітетом, який давно перетнув межі однієї держави.

Ключові слова: організована злочинність; злочинна група; міжнародне співробітництво; Інтерпол

Problems of public regulation of activity international cooperation in the fight against organized crime

Poplavsky Andriy, Interregional Academy of Personnel Management

The article deals with the main problems of the establishment of international cooperation in combating organized crime in Ukraine. The state of the legislative base, the positive and negative dynamics of implementation of the reforms proclaimed in the state and the mechanisms of state regulation of the fight against organized crime and compliance with international agreements are analyzed. The emphasis is on the way Ukraine has been an independent state during international cooperation in the fight against organized crime. Particular attention is paid to the work of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine as an executive body authorized for international cooperation in the fight against organized crime groups.

Having considered Ukraine's problems regarding international cooperation in the fight against organized crime, we conclude that, despite the fact that this activity is useful and actively supported by the countries of the world, there are a number of problems that hinder fruitful cooperation between countries, among them: the problem of differences in criminal the legislation of the participating states, the problem of foreign policy, the problem of foreign policy, the economic problem, the domestic political situation in the state, the corruption of the Governments AB, no single international coordinating body.

Let's conclude that under the current conditions of development of Ukraine, the Ministry of Internal Affairs of Ukraine has turned to a new level of studying and applying the experience of other states in the field of combating organized crime, conducts and is involved in joint operations, establishes an exchange of information. In the opinion of most scholars, Ukraine has begun such an active movement towards

international cooperation since 2010, and Ukraine's internal affairs officers have proven themselves as highly skilled professionals in the international arena. The number of international agreements proves the strengthening of international cooperation on the part of Ukraine in the field of combating organized crime and corruption, the fight against criminality, which has long crossed the borders of one state.

Keywords: organized crime; criminal group; international cooperation; Interpol

Проблемы государственного регулирования деятельности международного сотрудничества в борьбе с организованной преступностью

Поплавский Андрей, Межрегиональная Академия управления персоналом

В статье рассмотрены основные проблемы становления международного сотрудничества по борьбе с организованной преступностью в Украине. Проанализировано состояние законодательной базы, положительную и отрицательную динамику внедрения провозглашенных в государстве реформ и механизмов государственного регулирования деятельности по борьбе с организованной преступностью и соблюдения международных договоренностей. Акцентировано внимание на том, какой путь прошла Украина как независимое государство во время международного сотрудничества в борьбе с организованной преступностью. Особое внимание уделено деятельности Министерства внутренних дел Украины как исполнительного органа, уполномоченного на международное сотрудничество в борьбе с организованными преступными группировками.

Рассмотрев проблемы деятельности Украины относительно международного сотрудничества в борьбе с организованной преступностью, приходим к выводу, что несмотря на то, что данная деятельность является полезной и активно поддерживается странами мира, однако существует ряд проблем, которые мешают плодотворному сотрудничеству между странами, среди которых: проблема различий в уголовных законодательствах государств-участников, проблема внешнеполитического характера, проблема внешнеполитического характера, экономическая проблема, внутривнутриполитическая ситуация в государстве, коррумпированность правительств государства, отсутствие единого международного координирующего органа.

Придем к выводу, что в современных условиях развития Украины Министерство внутренних дел Украины вышло на новый уровень изучения и применения опыта других государств в сфере борьбы с организованной преступностью, проводит и привлекается к совместным операциям, налаживает обмен информацией. По мнению большинства ученых такой активное движение в сторону международного сотрудничества Украина начала осуществлять с 2010 года, а работники внутренних дел Украины зарекомендовали себя как высокопрофессиональные специалисты на международной арене. Количество заключенных международных соглашений свидетельствует об усилении международного сотрудничества со стороны Украины в сфере противодействия организованной преступности и коррупции, борьбы с криминалитетом, который давно пересек границы одного государства.

Ключевые слова: организованная преступность; преступная группа; международное сотрудничество; Интерпол

Постановка проблеми.

Підвищення ролі і значення права, його панування і забезпечення нерозривності складових є невід'ємною ознакою демократичної правової держави. Злочинні посягання організованих злочинних формувань наносять вагомий удар як економіці країни в цілому, так і повномасштабному формуванню демократичних інститутів. У цій ситуації особливого значення набуває правоохоронна діяльність держави і правоохоронних органів в боротьбі з організованою злочинністю. Держав-

не регулювання боротьби з організованою злочинністю і її проявами є актуальною соціальною проблемою не тільки в Україні, але і більшості країн світу. Організована злочинність знаходиться біля витоків міжнародного тероризму, незаконної міграції, торгівлі людьми, незаконного обігу наркотиків, корупції та інших негативних соціальних процесів сучасності.

Сучасний період життя української держави, яка стала на шлях впровадження реформ та підняття власної економічної спроможності і суспільства характерний

глибокими змінами в системі суспільних відносин. Процес реформування відбувається далеко не безболісно. Реформування економіки при відсутності належного механізму контролю і захисту від злочинних посягань, недосконалість кримінального, банківського, податкового та цивільного законодавства дозволили організованій злочинності криміналізувати галузі державного апарату.

Традиційно в центрі інтересу наукової спільноти постають проблеми міжнародного співробітництва у боротьбі з організованою злочинністю. Не втрачає своєї актуальності припущення Н. С. Таганцева, який ще на початку ХХ століття зазначав, що «спільність культурних цілей, переслідуваних сучасними державами, різноманітне поєднання економічних і соціальних інтересів держав, які мають спільні кордони, змушує внести суттєві зміни в поняття міжнародних юридичних відносин, замінити принцип ворожнечі й протиставлення, що лежить в їх основі, принципом спільності й солідарності» [1]. Складно не погодитись з таким висновком, оскільки принципи спільності та співробітництва у протидії організованій злочинності не втрачає своєї актуальності і на початку ХХІ століття.

Аналіз досліджень і публікацій.

Механізми державного регулювання діяльності боротьби з організованою злочинністю є однією з найобговорюваніших тем серед державотворців та науковців у багатьох державах світу. Україна стала на шлях державного регулювання діяльності з міжнародного співробітництва у боротьбі з організованою злочинністю ще на початку здобуття своєї незалежності і на сучасному етапі науково-теоретичне обґрунтування сучасних підходів до визначення державно-управлінської діяльності боротьби з організованою злочинністю знайшло своє відображення в працях таких вітчизняних та зарубіжних науковців, як В. Боняк, І. Блищенко, Е. Демський, А. Каздим, Г. Кохан, Ю. Кузுவков, Є. Логінов, М. Мельник, Р. Сенін, А. Сухаренко, Н. Таганцев, О. Терещук, В. Цепелев.

Мета дослідження. Проаналізувати стан наукових напрацювань та міжнародних досліджень у сфері державного регулювання діяльності боротьби з організованою

злочинністю і виявити основні механізми міжнародного співробітництва у боротьбі з організованою злочинністю з урахуванням сучасних досягнень у галузях філософії, соціології та права.

Виклад основного матеріалу.

Для успішного подолання організованої злочинності дуже важливо усвідомити суть процесів, що відбуваються, оцінити їх з позиції забезпечення безпеки держави та впровадити дієві правові механізми державного регулювання боротьби з організованою злочинністю на всіх рівнях державного життя. Це складна і відповідальна задача, що набула міжнародного розмаху.

Історично так слалося, що співробітництво держав у боротьбі з організованою злочинністю ведеться з найдавніших часів. Умовою для початку такого співробітництва став характер злочинності, яка почала загрожувати світу. З роками міжнародна злочинність набирала обертів, а разом із нею і розуміння її негативного впливу на суспільні відносини на різних рівнях державного життя. Сучасна ситуація передбачає не лише співробітництво на міжнародному рівні, але й залучення держав-учасниць до спільної роботи, участі у спільних справах. Держави учасниці зобов'язані всіляко розвивати міжнародну співпрацю у боротьбі з організованою злочинністю, що визначається Статутом ООН, іншими міжнародно-правовими документами та зобов'язаннями. Наприклад, створення Міжнародного кримінального суду, розширення сфери його юрисдикції відображає тенденцію до зростання впливу наднаціональних органів юстиції, що в умовах глобалізації є неминучою об'єктивною тенденцією [2, с. 25].

Відтоді як 24 серпня 1991 року як Україною було проголошено незалежність, Верховною Радою, Президентом та Урядом України повсякчас приділяється не мало уваги спрямованої на протидію злочинності та корупції в державі. За цей час створено відповідну правову базу, відбулись підписання та ратифікація низки міжнародних конвенцій про міждержавне співробітництво, утворено спеціальні структури для боротьби з організованою злочинністю та корупцією.

Також виникла потреба в налагодженні

співробітництва з міжнародними правоохоронними структурами. Розглядаючи проблему діяльності Міністерства внутрішніх справ України (далі – МВС) щодо міжнародного співробітництва у боротьбі з організованою злочинністю, необхідно зазначити, що вивчення її розвитку все ще перебуває в зародковому стані. Зокрема, бракує ґрунтовних досліджень процесу формування нормативно-правової бази, визначення місця й ролі структурних підрозділів МВС у реалізації завдань на цьому напрямку діяльності [3, с. 18].

Розпочинаючи висвітлення проблеми, зазначимо, що з самого початку діяльності як правоохоронного органу незалежної держави відносини між Міністерством внутрішніх справ України і відповідними органами інших держав, міжнародних організацій поліції почали будуватися на підставі міждержавних та міжурядових угод. Правовою підставою відносин Міністерства внутрішніх справ України і відповідних органів інших держав та міжнародних організацій стали такі форми співпраці, як міждержавні та міжурядові угоди, а також угоди між МВС України та цими органами й організаціями.

В опублікованих доробках із питань міжнародного співробітництва МВС здебільшого здійснено суто юридичний аналіз нормативно-правової бази, змісту, напрямків, кримінально-правових, кримінологічних, організаційних аспектів міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю, тому питання, пов'язані з конкретними напрямками реалізації завдань МВС України в боротьбі з міжнародним криміналітетом, у науковому плані залишаються малодослідженими саме в історичному аспекті.

Окрім угод, відносини МВС України з відповідними органами інших держав та міжнародними організаціями поліції оформлювалися за допомогою протоколів, рішень тощо. Принагідно зазначимо, що угоди про співробітництво МВС України з відповідними службами іноземних держав будуються як на багатосторонній, так і односторонній основі й визначають співробітництво і взаємодію як за одним, так і за кількома напрямками оперативно-службової діяльності.

Слід звернути увагу на те, що в непростих умовах становлення молоді української державності МВС вживало енергійних заходів щодо посилення координації та взаємодії органів внутрішніх справ республік колишнього СРСР. Підтвердженням зазначеного є те, що ще до розпаду СРСР були укладені Угоди про співробітництво з МВС Білорусії (1990 р.), Вірменії та Молдови (1991 р.). Одразу ж після здобуття незалежності нашої держави 28 лютого 1992 року було підписано міжвідомчу Угоду про співробітництво між МВС України та МВС Росії, у цьому ж році такі угоди були укладені з МВС Киргизстану, Туркменістану, в 1993 році – з МВС Казахстану [4, с. 192]. В цей час було засновано новий консультативний орган – Раду міністрів внутрішніх справ незалежних держав, участь у якій беруть керівники органів внутрішніх справ практично всіх республік, що входили до складу колишнього Союзу РСР. Саме на таких нарадах були прийняті багатобічні, принципово важливі документи – угоди про взаємодію міністерств внутрішніх справ незалежних держав у боротьбі зі злочинністю, про співробітництво у сфері забезпечення матеріально-технічними коштами й спеціальною технікою, Угода про обмін інформацією, Угода про співробітництво в боротьбі з незаконним обігом наркотичних коштів і психотропних речовин.

На сучасному етапі розвитку міждержавних відносин найважливішим кроком до створення загального правового простору стало підписання 22 січня 1993 року в Мінську главами держав-членів СНД Конвенції про правову допомогу й правові відносини за цивільними, сімейними й кримінальними справами [5, с. 67].

Варто зауважити, що основні напрямки взаємодії МВС України з правоохоронними органами країн-учасниць СНД протягом перших років незалежності полягали в:

- участі у створенні й гармонізації міжнародного законодавства у сфері боротьби з організованою злочинністю, тероризмом і наркобізнесом;

- проведенні різноманітних зустрічей з правоохоронними органами зарубіжних країн, участі у міжнародних конференціях і нарадах;

- обміні інформацією, яка носить оперативний характер;
- виконанні запитів загального й конфіденційного характеру;
- проведенні спільних заходів та масштабних операцій для оперативного розшуку та «знешкодження» злочинців;
- пошуку осіб, яких оголошено у міжнародний розшук, їх екстрадиції або депортації.

Водночас починає розвиватися співпраця органів внутрішніх справ України з міжнародними партнерами з «далекого» зарубіжжя в частині договірно-правової сфери; підготовки кадрів, співробітництва в науково-технічній сфері, боротьби з організованою, серед іншого економічною, злочинністю, із контрабандою й наркобізнесом, а також фальшивомонетництвом.

У зв'язку з сучасним етапом державотворення та початком в Україні правової реформи особливу увагу приділено питанням окреслення повноважень правоохоронних органів та визначення реальних умов для боротьби з корупцією та злочинністю загалом, а також розширенню правової бази, з метою забезпечити можливість реального співробітництва з органами поліції зарубіжних країн.

Характеризуючи нормативно-правову базу міжнародного співробітництва МВС, створену в період новітньої історії української державності, передусім необхідно виділити ті публічно-правові акти, що полягають у визначенні державної політики і стратегії, регулюванні питань боротьби з організованою злочинністю та корупцією. До таких віднесено нормативно-правові акти всіх без виключення гілок влади (нагадаємо, що їх існує 3 – законодавча, виконавча та судова), з урахуванням основних конституційних засад: постанови, закони, розпорядження, інструкції, положення.

Ведення боротьби з організованою злочинністю та корупцією в нашій державі регламентовано двома законами, а саме: Законом України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» (далі – Закон) та Законом «Про боротьбу з корупцією».

У даних нормативно-правових актах визначено державні органи, що створюються спеціально для таких цілей, а також ор-

гани, які повинні приймати активну участь для досягнення спільної мети. Отже, така боротьба здійснюється завдяки Головному управлінню по боротьбі з організованою злочинністю МВС та Головному управлінню по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю при Службі безпеки України. До системи інших органів держави увійшли: прокуратура, митниця, податкова, Держприкордонслужба, Міноборони та деякі служби установ виконання покарань.

Що стосується корупції, то обов'язок боротьби з нею покладено здійснювати відповідними службами податкової міліції, СБУ, органами прокуратури, МВС, Збройних Сил України та іншими органами і підрозділами, створюваними для досягнення цієї мети.

Потрібно зауважити, що у процесі удосконалення та поглиблення міжнародних відносин у сфері боротьби з транснаціональною організованою злочинністю центральні органи виконавчої влади (далі – ЦОВВ) нашої держави розпочали та продовжують і нині співпрацю з Організацією Об'єднаних Націй (ООН), Співдружності Незалежних Держав (СНД), Південно-Східної європейської ініціативи (ПССЕІ), Організацією Північноатлантичного договору (НАТО), Європейського Союзу (ЄС), Центральноєвропейської ініціативи (ЦЕІ), Організацією з питань безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ), Радою Євроатлантичного Партнерства (РСАП), Радою Європи (РЕ), Організацією Чорноморського Економічного Співтовариства (ОЧЕС), Міжнародною організацією з міграції (МОМ), Організацією за демократію та економічний розвиток – ГУАМ тощо [6, с. 18].

У 1993 році Кабінетом Міністрів України (далі – КМУ) було затверджено «Положення про Національне центральне бюро Інтерполу» [7]. В даному документі було визначено транснаціональність взаємодії між українськими правоохоронними органами та такими органами інших держав під час проведення спецоперацій та інших заходів, спрямованих на зменшення рівня злочинності.

Також було визначено основні завдання НЦБІ, які полягали в:

- координації діяльності державних правоохоронних органів;

- забезпеченні взаємодії між її представниками та відповідними органами держав, які також є членами Інтерполу;

- оцінці рівня зростання злочинів транснаціонального спрямування та загрози можливості вчинення злочинів громадянами України за її межами.

Діяльність НЦБІ в нашій країні відзначається міжвідомчим характером. Забезпечення співпраці всіх органів у даній сфері здійснюється завдяки спеціальним інструкціям.

Не можна сказати, що з плином часу з'явилися суттєві зміни в основних сферах, де найчастіше здійснюються злочини. Як і багато років тому цими сферами є:

- зовнішньоекономічна діяльність;
- паливно-енергетичний комплекс (насамперед це стосується високоліквідної промислової та агропромислової продукції);
- кредитно-фінансова та банківська системи;
- злочини, що мають міжрегіональний характер та вчиняються за допомогою зброї або вибухонебезпечних речовин;
- незаконний обіг наркотиків;
- нелегальна міграція.

Враховуючи завершення терміну реалізації Концепції боротьби з корупцією на 1998–2005 роки, яка була основним програмним документом із протидії корупції, на виконання Програми Кабінету Міністрів України «Назустріч людям», затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2005 року № 115, Мін'юстом спільно з іншими центральними органами виконавчої влади України було розроблено Концепцію подолання корупції в Україні «На шляху до доброчесності», яку схвалено Указом Президента України від 11 вересня 2006 року № 742/2006. Концепція визначає стратегію дій органів державної влади в цій сфері на перспективу, ураховує нагальні потреби сьогодення та забезпечує імплементацію положень міжнародних правових документів із питань боротьби з корупцією, підписаних Україною. Реалізація Концепції сприятиме створенню передумов для ефективної протидії, запобігання та припинення проявів корупції на всіх рівнях державної влади, що загалом створить реальні підстави для становлення верховенства права в Україні.

З метою підтримання співробітництва органів внутрішніх справ України з правоохоронними органами іноземних держав, міжнародними та неурядовими організаціями в 1991 році в структурі Управління кадрів МВС України вперше було утворено відділ зовнішніх зв'язків, який вже за рік потому став самостійним підрозділом МВС України. У 1994 році на базі відділу засновано Управління міжнародних зв'язків, яке з 1996 по 2004 роки входило до складу Головного штабу МВС України, а з 2004 року стає самостійним структурним підрозділом МВС України. З січня 2008 року воно входить до складу новоутвореного Департаменту зв'язків із громадськістю та міжнародної діяльності.

Департамент зв'язків із громадськістю та міжнародної діяльності координує роботу, пов'язану з міжнародною співпрацею структурних підрозділів міністерства, ГУМВС та УМВС в областях, на транспорті та навчальних закладів. До того ж підтримуються тісні контакти з іншими підрозділами, спрямованість діяльності яких також має міжнародний характер: Департаментом боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми, ГУБОЗ, ГУВВ, Робочим апаратом НЦБІ Інтерполу в Україні, відділом організаційного та методичного забезпечення миротворчих операцій ДКЗ. Департамент неодноразово надавав дієву допомогу Департаменту боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми, зокрема під час координації спільних дій із США та Міжнародною організацією з міграції. Конкретний внесок цієї служби наявний і в здобутках ДБНОН, а саме в проведенні на високому професійному рівні операцій, пов'язаних із перекриттям міжнародних каналів транзиту наркотиків із азійського регіону [8].

Слід звернути увагу на важливу роль підрозділу і у розв'язанні проблемних питань, що в компетенції ГУБОЗ. Поміж іншим, за допомогою «міжнародників» підтримує безпосередні контакти з колегами з-за кордону щодо обміну досвідом, проведення спільних навчань та підготовки проєктів нормативно-правових актів Головного управління внутрішніх військ.

Враховуючи актуальність наявних проблем та необхідність обговорення з диплома-

тами стану боротьби зі злочинами, пов'язаними з іноземцями, було прийнято рішення щодо організації таких зустрічей щороку. Необхідно зазначити, що в Департаменті зв'язків із громадськістю та міжнародної діяльності створено солідну договірно-правову базу міжнародного співробітництва у сфері боротьби зі злочинністю.

Кількість укладених міждержавних, міжурядових та міжвідомчих договорів (протоколів), де Міністерство внутрішніх справ є компетентним органом, станом на 2007 рік становила 158 документів. Характеризуючи сучасний стан цього напрямку діяльності МВС, відзначимо, що співробітництво також здійснюється в рамках участі України в 11 міжнародних організаціях (ООН, ОБСЄ, ЄС, Рада Європи, МОМ та ін.), регіональних та субрегіональних структурах (ГУАМ, СНД, ОЧЕС). Незмінно підтримуються зв'язки з державами на багатосторонньому та двосторонньому рівнях, з учасниками ж СНД – шляхом участі в Раді міністрів внутрішніх справ держав-учасниць СНД. Також використовуються можливості інституту представників МВС у дипломатичних установах України за кордоном (офіцерів зв'язку). Такі представники працюють при Посольствах України у Російській Федерації, Угорщині, Польщі, Туреччині, Румунії, Ізраїлі, ФРН [9, с. 55].

Окремо слід звернути увагу на взаємодію з навчальними закладами МВС, які за сприяння УМЗ підтримують міжнародне співробітництво щодо обміну досвідом, участі в навчальних курсах, конференціях та забезпечують стажування іноземних правоохоронців в Україні. За весь час існування МВС як правоохоронного органу незалежної держави його керівництво незмінно перебуває в авангарді розвитку міжнародної співпраці. Офіційні зустрічі та особисті знайомства з керівниками правоохоронних органів інших держав дають можливість підтримувати не тільки службові, а й тісні дружні стосунки з колегами по такого роду роботі. З 2001 року керівництво МВС України впровадило в практику своєї роботи спільні наради з головами дипломатичних представництв іноземних держав і міжнародних організацій, акредитованих в Україні.

Хоча головною функцією представ-

ників МВС України за кордоном є виконання завдань, пов'язаних із правоохоронною діяльністю, як працівники дипломатичної установи вони також представляють інтереси Батьківщини і в інших сферах міжнародної діяльності. Репрезентант МВС України у Російській Федерації водночас є членом Бюро з координації боротьби з організованою злочинністю держав-учасниць СНД. Працівник поліції, задіяний при Посольстві України в Румунії, водночас є виразником інтересів при Центрі Південно-Східної Ініціативи (Центр об'єднує правоохоронні органи країн південно-східної Європи), а представник МВС при посольстві нашої держави в Турецькій Республіці водночас відстоює позицію правоохоронних органів України в ОЧЕС. Вагомий внесок у боротьбу зі злочинністю здійснюють офіцери зв'язку, акредитовані в Україні при посольствах Австрії, Азербайджану, Бельгії, Білорусі, Великої Британії, Ізраїлю, ФРН, Португалії, Польщі, Румунії, Латвії, Словаччини, США, Угорщини, Франції, Чеської Республіки, Скандинавських країн, Греції та Китаю [10, с. 5].

Зважаючи на європейський вибір України, перед МВС постають нові завдання, за розв'язання яких необхідно братися вже нині. Сенсом концепції реформування у сучасних умовах є створення якісно нової моделі ОВС України в контексті загальнодержавного реформування правоохоронних органів та судової системи з урахуванням досвіду зарубіжних країн (про що вже давно точаться суперечки в суспільстві, але, на жаль, цей процес не виправдано затягнувся). Основними складовими означеного процесу є відмова від певних стереотипів, руйнування консервативних поглядів, вироблення нової ідеології; максимально можлива демілітаризація поліції; підготовка цілісного пакету законопроектів та інших нормативно-правових актів із питань радикального реформування ОВС України. Для цього керівництву держави необхідно прийняти політичне рішення щодо визначення місця, функцій і завдань ОВС у системі центральних органів виконавчої влади.

У сучасних умовах із метою протистояння транснаціональній злочинності МВС активно вивчає зарубіжний досвід, налагоджує

обмін оперативною та іншою інформацією, проводить спільні операції. Україна успішно інтегрується в систему Інтерполу, приєдналася до європейських конвенцій із питань кримінального судочинства. Працівники системи МВС України зарекомендували себе як високопрофесійні фахівці миротворчої діяльності в складі місій Організації Об'єднаних Націй та ОБСЄ.

Висновки.

Таким чином, аналіз діяльності МВС щодо розвитку міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю впродовж існування нашої незалежної держави свідчить про важливість і нагальну необхідність подальшого розвитку і вдосконалення цього напрямку як однієї зі складових ефективної боротьби з криміналітетом, який уже давно перетнув національні кордони. Встановлення ділових контактів із правоохоронними органами країн ближнього та далекого зарубіжжя або міжнародними організаціями дає позитивні результати, незалежно від того, на якому рівні та в якій формі ці контакти здійснюються.

Разом із тим на порядку денному стоїть декілька проблем, вирішення яких сприятиме покращенню міжнародної співпраці у боротьбі з організованою злочинністю:

- проблема відмінностей в кримінальних законодавствах держав-учасниць, для вирішення якої необхідно провести ряд за-

ходів у міжнародному правовому полі у сфері узгодження та зближення національних законодавств у сфері боротьби з організованою злочинністю:

- проблема зовнішньополітичного характеру. Від того, яку зовнішню політику проводять держави-учасниці, залежить напрям співробітництва у боротьбі з організованою злочинністю. Якщо зовнішньополітичні відносини між державами напружені, то співробітництво у боротьбі з організованою злочинністю ускладнене.

- економічна проблема залежить від рівня економічного розвитку, який може або не може забезпечити співробітництво у боротьбі з організованою злочинністю.

- внутрішньополітична ситуація в державі в деяких випадках є неконтрольованою і сприяє безконтрольності за ситуацією з організованою злочинністю

- корупційність Урядів держав породжує незацікавленість у налагодженні співробітництва між державами у боротьбі з організованою злочинністю.

- відсутність єдиного міжнародного координуючого органу провокує виникнення ситуацій, коли одна з держав-учасниць перетягує на себе більше повноважень або підриває операцію, спрямовану на протидію організованій злочинності. Водночас роль Інтерполу в таких ситуаціях необхідно доповнити додатковими функціями координатора.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

1. Таганцев Н. С. Русское уголовное право / Н. С. Таганцев. – Режим доступу: http://www.adhdportal.com/book_1725_chapter_11_Glava_vtoraja_Ugolovnyj_zakon.html.
2. Фейсал Каид Али Ахмед. Международно-правовые основы сотрудничества государств в борьбе с экономическими преступлениями международного характера : дисс. ... канд. юрид. наук / Фейсал Каид Али Ахмед. – М., 2001. – 168 с.
3. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України // Відомості Верховної Ради. – 1993. – № 35. – С. 18.
4. Боняк В. О. Міжнародне співробітництво у боротьбі з транснаціональними злочинними групами / В. О. Боняк // Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України. – 2001. – № 2. – С. 192-193.
5. Цепелев В. Ф. Уголовно-правовые, криминологические и организационные аспекты международного сотрудничества в борьбе с преступностью: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08 / В. Ф. Цепелев. – М., 2001. – 418 с.
6. Блищенко И. П. Сотрудничество государств в борьбе с международными преступлениями / И. П. Блищенко, Н. В. Жданов. – М., 1984. – 118 с.
7. Про вступ України до Інтерполу: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 1992 р., № 555. – Режим доступу: www.uapravo.net/data/base60/ukr60196.htm.
8. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах. – Режим доступу: <http://www.uapravo.net/data2008/base65/ukr65017/page2.htm>.
9. Цепелев В. Ф. Уголовно-правовые, криминологические и организационные аспекты международного сотрудничества в борьбе с преступностью: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08 / В. Ф. Цепелев. – М., 2001. – 418 с.
10. Ковальський В. Транскримінал кордонів не визнає / В. Ковальський, В. Михальчук // Юридичний вісник України. – 2000. – № 21. – С. 5.
11. Сорочик Ю. Ю. Адміністративно-правове забезпечення протидії організованій злочинності в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Ю. Ю. Сорочик. – Ірпінь, 2010. – 19 с.

12. Баскакова Ю. В. Відповідальність за корупційні діяння, правові засади відшкодування збитків, завданих внаслідок їх вчинення / Ю. В. Баскакова, В. М. Гаврилюк, П. В. Качанова, Г. О. Усатий. – Київ: НАДУ, 2013. – С. 3.
13. Бутирська Т. О. Оптимізація взаємодії державної влади і громадянського суспільства (управлінський аспект): автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: спец. 25.00.02 «Механізми держ. упр.» / Т. О. Бутирська. – Одеса, 2004. – С.9.
14. Лизогуб Б. В. Організовані злочинні угруповання: класифікація та заходи протидії: дис. на здоб. наук. ст. к.ю.н. зі спец. 12.00.08. / Б. В. Лизогуб. – Харків, 2004.

REFERENCES

1. Tahantsev, N.S. *Russkoe ugovnoe pravo [Russian criminal law]*. Retrieved from: http://www.adhdportal.com/book_1725_chapter_11_Glava_vtoraja_Ugolovnyj_zakon.html [in Russian].
2. Feisal Kayd Aly Akhmed (2001). *Mezhdunarodno-pravovoe osnovu sotrudnychestva hosudarstv v borbe s ekonomicheskymy prestupleniyami mezhdunarodnoho kharaktera [International legal framework for cooperation of States in the fight against economic crimes of an international character]*. *Candidate's thesis*. Moscow [in Russian].
3. Pro orhanizatsiino-pravovi osnovy borotby z orhanizovanoiu zlochynnisti: Zakon Ukrainy [The Law of Ukraine "On the organizational and legal basis for the fight against organized crime"]. (1993). *The Verkhovna Rada of Ukraine*, 35, 18 [in Ukrainian].
4. Boniak, V.O. (2001). *Mizhnarodne spivrobitnytstvo u borotbi z transnatsionalnymy zlochynnymy hrupamy [International cooperation in combating transnational criminal groups]*. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho yurydychnoho instytutu MVS Ukrainy*, 2, 192-193 [in Ukrainian].
5. Tsepelev, V.F. (2001). *Uholovno-pravovue, kryminolohicheskye y orhanyzatsyonnye aspektu mezhdunarodnoho sotrudnychestva v borbe s prestupnostiu [Criminal law, criminological and organizational aspects of international cooperation in the fight against crime]*. *Doctor's thesis*. Moscow [in Russian].
6. Blyshchenko, Y.P., & Zhdanov, N.V. (1984). *Sotrudnychestvo hosudarstv v borbe s mezhdunarodnymi prestupleniyami [State cooperation in the fight against international crimes]*. Moscow [in Russian].
7. *Pro vstup Ukrainy do Interpolu: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 30 veresnia 1992 r., № 555 [On Ukraine's accession to Interpol: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated September 30, 1992, № 555]*. Retrieved from: www.uapravo.net/data/base60/ukr60196.htm [in Ukrainian].
8. *Konventsiiia pro pravovu dopomohu i pravovi vidnosyny u tsyvilnykh, simeinykh i kryminalnykh spravakh [Convention on Legal Aid and Legal Relations in Civil, Family and Criminal Matters]*. Retrieved from: <http://www.uapravo.net/data2008/base65/ukr65017/page2.htm> [in Ukrainian].
9. Tsepelev, V.F. (2001). *Uholovno-pravovue, kryminolohicheskye y orhanyzatsyonnye aspektu mezhdunarodnoho sotrudnychestva v borbe s prestupnostiu [Criminal law, criminological and organizational aspects of international cooperation in the fight against crime]*. *Doctor's thesis*. Moscow [in Russian].
10. Kovalskiy, V. (2000). *Transkryminal kordoniv ne vyznaie [Trans-border frontiers do not recognize]*. *Yurydychnyi visnyk Ukrainy*, 21, 5 [in Ukrainian].
11. Sorochyk, Y.Y. (2010). *Administratyvno-pravove zabezpechennya protydyiyi organizovaniy zlochynnosti v Ukrayini [Administrative and Legal Support for Organized Crime in Ukraine]*. *Extended abstract of candidate's thesis*. Irpin [in Ukrainian].
12. Baskakova, Yu.V., Gavrylyuk, V.M., Kachanova, P.V., & Usatyj, G.O. (2013). *Vidpovidalnist za korupcijnii diyannya, pravovi zasady vidshkoduvannya zbytkiv, zavdanyh vnaslidok yih vchynennya [Responsibility for acts of corruption, legal principles of compensation for losses incurred as a result of their commission]*. Kyiv [in Ukrainian].
13. Butyrskaya, T.O. (2004) *Opty'mizatsiya vzayemodiyi derzhavnoyi vlady i gromadyans'kogo suspil'stva (upravlins'kyj aspekt) [Optimization of interaction between government and civil society (managerial aspect)]*. *Extended abstract of candidate's thesis*. Odesa [in Ukrainian].
14. Lyzogub, B.V. (2004) *Organizovani zlochy'nni ugrupuvannya: klasyfikatsiya ta zahody protydyiyi [Organized criminal gangs: classification and counteraction measures]*. *Candidate's thesis*. Harkiv [in Ukrainian].

Поплавський Андрій Анатолійович
Аспірант
Міжрегіональна Академія управління персоналом
02000, м. Київ, вул. Фрометівська, 2

Poplavsky Andriy
Postgraduate student
Interregional Academy of Personnel Management
19, Frometivska St., Kyiv, 02000, Ukraine

Email: awaken9999@gmail.com

Цитування: Поплавський А. А. Проблеми державного регулювання діяльності міжнародного співробітництва у боротьбі з організованою злочинністю / А. А. Поплавський // *Аспекти публічного управління*. – 2019. – Т. 7 – № 1-2. – С. 5-13.

Citation: Poplavsky, A.A. (2019). *Problemy derzhavnoho rehulivannia diialnosti mizhnarodnoho spivrobitnytstva u borotbi z orhanizovanoiu zlochynnisti [Problems of public regulation of activity international cooperation in the fight against organized crime]*. *Public administration aspects*, 7 (1-2), 5-13.